

“Elif” sadece bir harf değildir

Elif harfi Arapçadaki ilk harf olması haricinde tüm surelerin ve Kur'ân-ı Kerîm'in başında yer alan Bismelenin de ilk harfidir.

Ancak besmeledeki bu elif okunmaz, b harfini okutur. “Besmeledeki B'nin esrarı” başlıklı yazımızda bu meseleyi detaylı olarak izah ettiğimizden detayları ona havale ediyoruz. Ancak Kur'ân-ı Kerîm'in ilk âyeti olan “Elhamdulillah Rabbi'l-âlemin”in ilk harfi de elif'tir ve okunur. Hatta kendisinden sonra gelen lam harfini de kendisinin bir “kamerî harf” olması hasebiyle okutur. Böylelikle “el” lafzını ağızdan çıkartarak sonrasında gelen “hamdu” kelimesine özel bir mana yükleyip “hamdulillah” şeklinde devam etmesiyle sadece Allah'a yapılan bir hamd manasını cümleye yükler. Kısaca Fatiha'nın başındaki elif harfi “Hamd” lafzını sadece Allah'a ihsas ederek “Elhamdulillah” lafzına, şükürün sadece O'na (c.c) yapılacağı şeklinde özel bir mana yükler. Arapça dilbilgisine göre bu manayı yükleyen “lam” harfidir ancak cümledeki lam harfini okunur hale getiren önündeki elif'tir. Keza “Allah” lafza-i celâli de “El-ilah”tan türemiş ve kulluğun sadece tek olan Allah'a yapılması manasında, ihlas ve tevhidi ifade etmesi için “El-ilah”taki “el” ve “ilah” birbiri ile mezc olup “Allah” lafza-i celâline intikal etmiştir.

“Hamdin Zât-ı Akdesiye has ve münhasır olduğunu ifade eder. Bu lam'ın mütealliki olan ihtisas hazf olduktan sonra ona intikal etmiştir ki, ihlâs ve tevhidi ifade etsin.” (İşârâtü'l-î-câz / Fatiha Suresi)

BU ASRIN ELİF'İ RİSALE-İ NUR'DUR

“Zaten mesleğimizin esası uhuvvettir. Peder ile evlât, şeyh ile mürid mâbeynindeki vasıta değildir. Belki hakikî kardeşlik vasıtalarıdır. Olsa olsa bir üstadlık ortaya girer. Mesleğimiz halîliye olduğu için, meşrebimiz hılettir. Hılllet ise, en yakın

dost ve en fedakâr arkadař ve en güzel takdir edici yoldař ve en civanmert kardeř olmak iktiza eder.” (Lem’alar, 21. Lem’a)

Elif’in kelime kökü ile aynı kökten (e-l-f) gelen “ülfet (ünsiyet, ahbablık, dostluk, huy etme)” ve “te’lif (barıştırmak, husumeti defetmek, eser yazmak)” kelimelerini mânâlarını düşünerek mütalâa edecek olursak, bu zamanda ahbablığı, dostluğu, muhabbeti en çok tavsiye eden hatta bunu mesleğinin esasına koyan Risale-i Nur Mesleğinden başka hangisidir? Keza bu zamanda “te’lif” edilen Kur’ân Tefsirlerinden hangisi Risale-i Nur kadar etkili olmuş ve bu derece meşhuriyet kazanmıştır. Risale-i Nur’un en önemli iki vazifesi dostluk-muhabbet ve ünsiyetle iş görmek ve Risale-i Nur’un te’lifi değil midir? Hem Risale-i Nur “Muhabbet fedaileriyiz, husumete vaktimiz yok” diyerek barıştırmayı ve husumeti def etmeyi telkin etmez mi? O halde bu asrın elifi Risale-i Nur’dur denilebilir.

ELİF BİR CİHETTE “ENE”Yİ TEMSİL EDER

30. Söz olan “Ene ve Zerre” bahsi hepimizin malumu olan řu cümle ile başlar: “Ene ve zerre’den ibaret bir elif, bir nokta’dır. řu Söz İki Maksaddır. Birinci Maksad ene’nin mahiyet ve neticesinden, İkinci Maksad zerre’nin hareket ve vazifesinden bahseder.” (a.g.e) Cümleden de sarih olarak anlaşılacağı üzere Ene “Elif”tir. Zaten Mesnevî-i Nuriye’de “..şahsın kitabında bir elif kıymetinde ve miktarında olan ene” şeklinde bir ifade de vardır.

Risale-i Nur’un fatıhası Birinci Söz’dür ve Birinci Söz Besmeleyi anlatır. Ama ne enteresandır Besmelenin ilk harfi elif olmasına rağmen okunmaz. Adeta Üstad Hazretleri bir cihette “ene”yi temsil eden “elif”in okunmadığı “besmele” ile başlayarak aynı zamanda Risale-i Nur Talebelerinin en önemli hasletlerinden birisi olan “terk-i enaniyet” ile “Sözler”ine başlamış ve müdakkik okuyuculara bunu telkin etmiştir. Okuyucularına “her işe, bahusus Risale-i Nur Talebelerinin en önemli vazifelerinden birisi olan bu asrın irşad vazifesine öncelikle kendi nefsini ıslah etmekle, enaniyeti terk etmek suretiyle besmele ile başla!” dersi vermektedir.

ŞAHS-I MANEVÎYE DAHİL OLAN ELİF, ELFÜN OLUR

“Ve Nurun erkânları, her biri bir elif gibi tek başına bir yerde bir kıymeti varsa, bir elif üç elifle omuz omuza gelip halen görüşse bin yüz on bir olması gibi, bu içtimada kıymeti ve inşâallah kudsî hizmeti ve sevabı bin olur; o elif elfün olur.” (Şuâlar, 14. Şuâ)

Elif harfine Risale-i Nur perspektifiyle bakacak olursak, Bediüzzaman Hazretlerinin Risale-i Nur’un uhuvvet ve ihlas mesleği itibarı ile sıkça telaffuz ettiği “eliflerin yanyana ittihad etmesi”, elifin ebceddeki rakamsal değerinin 1 olması ve soldan hiçbir harf ile birleşmemesi düşünüldüğünde bunun bir mânâsı da elifi tıpkı rakam olan 1 gibi düşündürmek içindir. Yani aslı itibarı ile en küçük tamsayı. Yani kendi başına kıymeti az olan bir sayı. Elif sağ taraftan, başka harflerle birleşebilir ancak soldan birleşemediği için yanyana yazılan elifler birbirleri ile birleşmezler. Bunun sebebi elifin soldan birleşeceği harfin de bir elif olması ve o elifin de sağdan hiçbir harf ile birleşmediğinden kaynaklanır. Üstad hazretleri yanyana ittihad eden her bir elifin cümlelerin başında naklettiğimiz gibi 1 den 1000’e çıktığını ifade ediyor. Evet, her elif “elfün” yani bin olur. Zaten Elif harfi kaide-i sarfiyece (Arap gramerinde yer alan bir kural) “elfün” okunur. Elfün’ün mânâsı ise, bindir. Örneğin Üstad Hazretlerinin verdiği sayı olan 111 sayısını ele alalım. Bu sayıya yeni bir 1 ittihad edip omuz omuza vereceği zaman, ister birler, ister onlar, ister yüzler, isterse de binler basamağında araya girerek omuz versin, sonuçta her halükârda sayı 1111 olur ve tam olarak 1000 artar. Bu durumda şahs-ı manevîye dahil olan her elif yani aslî değeri 1 olan herbir ferd, şahsî kıymeti 1 iken şahs-ı manevîdeki kıymeti 1000 olur.

Elif harfinin kökü olan e-l-f harflerinin ebced değerlerinin toplamı da 111 dir. (elif: 1, lam: 30, fe:80; 1+30+80=111). Enteresan bir tefavuk daha. Demek Bediüzzaman Hazretlerinin verdiği 111 sayısı dahi alelâde verilmiş bir örnek değildir.

Akif ARSLAN, 19 Ocak 2016, Salı